

ALERTY DLA PACJENTÓW Z RAKIEM PROSTATY

mamy ponad 20 000 chorych.

XIX Forum Organizacji Pacjentów

07-08.02.2025

Pomysłodawca i Organizator Forum:

Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej

Motto prezentacji

Wersja dla facetów

Mężczyźni to proste organizmy jak pantofelki.

Rak prostaty żywi się testosteronem.

Walka z nim polega na zabraniu mu jedzenia, czyli testosteronu i jego analogów / androgeny /.

Cwane komórki nowotworowe jak brakuje im testosteronu w organizmie chorego to zaczynają same go produkować.

Motto prezentacji

Wersja dla pań

Damy to skomplikowane struktury jak cząsteczki przeciwciał monoklonalnych.

Rak prostaty / stercza / jest blokowany przez antyandrogeny.

Rak prostaty ma różne oblicza i stadia rozwoju jak każda choroba onkologiczna.

Rak prostaty przekształca się w formę oporną na blokowanie androgenów w organizmie pacjenta / deprivacja androgenowa /. Staje się **mCRPC**.

Motto prezentacji

Wersja dla pań

Rak prostaty sam zaczyna produkować androgeny poprzez uruchomienie szlaku receptora androgenowego / AR /.

Przerzuty mogą być w różnych stadiach rozwoju raka prostaty. Trzech na dziesięciu chorych nie przeżyje kolejnych 5 lat.

Mamy różne postacie raka prostaty, np.: mHSPC – przerzutowy hormonowrażliwy rak gruczołu krokowego oraz nieprzerzutowy CRPC, czyli Castration-Resistant Prostate Cancer, druga nazwa to nmCRPC, czyli Non-metastatic-Castration-Resistant Prostate Cancer oraz mCRPC, czyli przerzutowy rak gruczołu krokowego hormonooporny.

Rak prostaty dzisiaj to duża dynamika zachorowalności i duża dynamika śmiertelności.

Alert: nr 1 i nr 2

Alert nr 1: Zabobony i mądrości z ubiegłego wieku

Przekonanie, że rak prostaty to choroba starszaków jest błędne - coraz więcej „młodziaków” po 45 roku życia mierzy się z tym problemem. Nie wiemy jak się bronić - zalecane samo myślenie pozytywne nie pomaga. Wiemy, że rak prostaty dotyka osoby z predyspozycjami genetycznymi. Mam na myśli mutacje w genach naprawy BRCA1 i BRCA2 oraz w HRR, czyli w innych różnorodnych genach naprawy DNA w mechanizmie rekombinacji homologicznej.

Alert nr 2: Lekceważenie początku choroby

Wielu pacjentów nie leczy się lub leczy się niemrawo - niestety nie u specjalistów z kwalifikowanych ośrodków. Niestety wiele kwalifikowanych ośrodków wstrzymuje praktycznie rekrutację pacjentów do programów lekowych nie ze swojej winy, a z powodu opóźnień w płatnościach z NFZ / ponad 1 mld - 2024 /. Miłe złego początki. Mamy duży wachlarz leków, problemem jest ich zbyt późne stosowanie w myśl zasady po co się spieszyć. Wiadomo rak poczeka na nasze przyzwolenie, aby się rozrastać.

Alert: nr 3 i nr 4 i nr 5

Alert nr 3: Brak badań cytomolekularnych

odpowiadających za info co dzieje się z moimi genami naprawy DNA. Później nie można dokonać takiego oznaczenia. „Jest po śliwkach”.

Alert nr 4: Brak przedstawiania pacjentom mapy drogowej leczenia

Z badań nad pacjentami z rakiem płuc wynika, że lepsze rezultaty są w leczeniu pacjentów według mapy terapeutycznej.

Alert nr 5: Mimo wytycznych nie ma jednolitego podejścia do identycznego przypadku klinicznego co owocuje różnymi efektami terapii.

Fotografia farmakoterapii raka prostaty

Nowoczesne antyandrogeny to **abirateron, apalutamid, darolutamid, enzalutamid**. Są podawane jak ich efektywność terapeutyczna jest zadawalająca.

Jak pojawia się forma raka prostaty opornego na deprivację androgenową to stosujemy połączenia abirateronu z inhibitorami PARP / **niraparyb** tylko na BRCA 1 / 2 oraz **olaparyb** także przydatny w innych mutacjach genów naprawy. Oznacza to, że nie ma konieczności wykonywania badań genomu przed zastosowaniem tego produktu leczniczego. Dobre stare małżeństwo. To jest kojarzenie starych leków hormonalnych z np. inhibitorami PARP.

Chemioterapeutyki **docetaksel, kabazytaksel**.

Promieniowanie / radioterapia / + produkty lecznicze stosowane samodzielnie.

Addendum prezentacji

Enzymy PARP są konieczne dla wydajnej naprawy przez krawcowe polimerazy pęknięć pojedynczej nici DNA.

Komórki nowotworowe przez swoje wariackie tempo wzrostu ciągle się mylą, a posłuszne krawcowe polimerazy naprawiają pęknięte nici DNA.

Inhibitory PARP blokują naprawy pękniętych nici DNA. Komórka nowotworowa po kilku nieudanych próbach naprawy zerwanej nici obumiera.

Oznaczając PSA trzeba wiedzieć czy dany lek przyjmowany w chorobie współtowarzyszącej nie wpływa na wynik końcowy, np. Spironolakton - moczopędny lek podnosi stężenie PSA, bo wiąże się z receptorem androgenowym.

**Dziękuję za czas poświęcony na wysłuchanie
mojej prezentacji**

Dr nauk farm. Leszek Borkowski

Pacjent onkologiczny rak prostaty i pęcherza moczowego

Fundator i Prezes Zarządu Fundacji Razem W Chorobie

Farmakolog kliniczny

Szpital Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Wołominie

Specjalista II stopnia z Analizy Leków nr 192/I/I/88

Prawo wykonywania zawodu 19019598

Kontakt: tel. 604-076-000; e-mail: c@data.pl